

Analiza raziskave: Kriteriji za prehod Javne Uprave na odprtokodno programsko opremo

(prevod izvirnika: [Criteria for adopting open source software in Public Administrations](#))

Cilji

Namen te študije je analizirati najbolj pomembna merila, ki so jih upoštevale javne uprave v tridesetih državah pri sprejemanju ali izbiranju odprtokodne programske opreme, v okviru omejitev, povezanih s to vrsto študije.

Študija, ki je pred vami bi naj pomembno prispevala k prihodnosti odprtokodnega sektorja, predvsem zaradi dejstva, da je rezultat sodelovanja med člani številnih javnih uprav po vsem svetu. IT strokovnjaki iz štirih kontinentov so sodelovali s CENATIC observatorijem, njihova mnenja in predlogi pa so služili kot podlaga za zaključke, navedene v tej dokumentaciji.

V prvi fazi študije, pregled literature, ki ga je objavil CENATIC observatorij, je opredeljenih osem različnih glavnih meril, ki jih upoštevajo javne uprave, ko se odločajo za uporabo odprtokodne programske opreme:

- Odprti standardi in odprti razvojni procesi
- Neodvisnost od dobaviteljev in prilagodljivost... Podpora domačemu gospodarstvu
- Nizki skupni stroški lastništva
- Razpoložljivost aplikacij
- Najboljše rešitve, ki so na voljo
- Hitrejši postopek „nabave“
- Dostop do izvirne kode
- Politične odločitve in pobude

CENATIC je ustvaril ocenjevalni list, ki temelji na teh 8 glavnih merilih, saj upošteva utež za vsakega izmed njih na osnovi mnenj udeležencev. Teža posameznega merila se giblje med 1 in 8, tako, da 1 predstavlja najmanj pomembno in 8 najbolj pomembno.

Country:	
Reasons	Ranking Mark
<u>Open standards and Open development process</u>	1
<u>Vendor independence and flexibility.</u>	1
<u>Lower total cost of ownership</u>	2
<u>Availability of applications</u>	3
<u>Best-of-breed solutions</u>	4
<u>Faster procurement</u>	5
<u>Access to source code</u>	6
<u>Political decision/pressure</u>	7
	8
<u>Comments</u>	Not Applicable

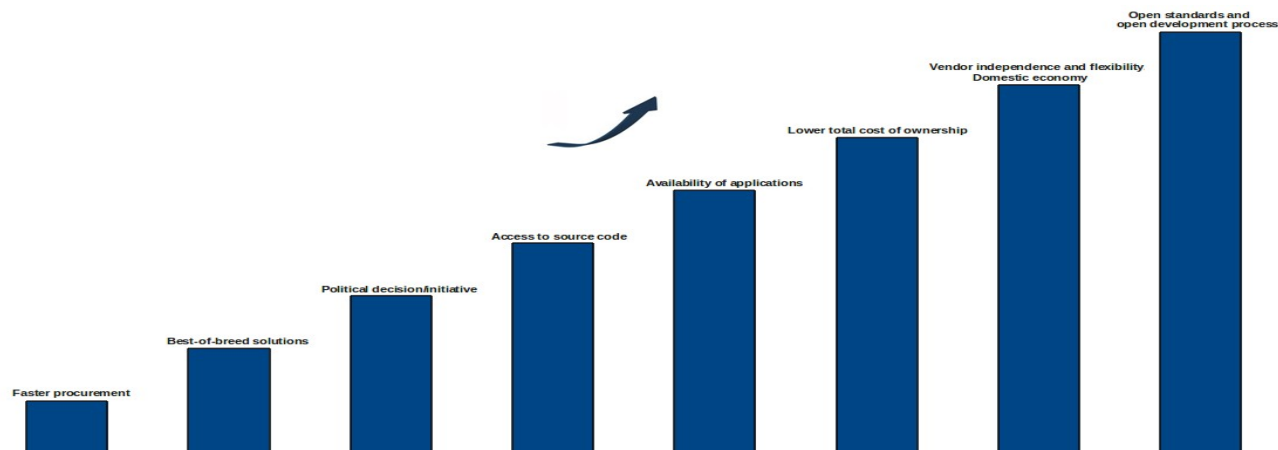
Slika 1: Ocenjevalni list. Vir: ONSFA. 2011

Podatki so bili zbrani s pomočjo podatkov iz ocenjevalnega lista, ki so bili poslani primernim strokovnjakom iz javne uprave v sodelujočih državah. Cilj je bil pridobiti informacije iz prve roke o merilih, ki jih upoštevajo pri sprejemanju odprtokodne programske opreme (seveda na osnovi mnenja teh strokovnjakov).

Merila za sprejetje odprtokodne programske opreme so zelo različna in se uporabljajo za različne namene, odvisno od države. Ta merila, ki jih je identificiral CENATIC za uporabo v javni upravi pri sprejemanju odločitev glede prehoda na odprtokodno programsko opremo in dobljeni rezultati, so podrobneje opisane v nadaljevanju.

Povzetek

Ta analiza opredeljuje najbolj pomembna merila, ki jih je potrebno upoštevati pri odločanju, ali sprejeti ali ne odprtokodno programsko opremo v različnih geografskih območjih po svetu. V zvezi z merili za sprejetje odprtokodne programske opreme, ta študija ugotavlja, da javne uprave upoštevajo kriterije, kot so skupni stroški lastništva in/ali neodvisnost od dobaviteljev in prilagodljivost, kriterij odprti standardi in odprti razvojni procesi pa je še posebej pomemben. Vendar javnih uprav niso najbolj prepričala merila, kot so hitrejši postopki naročanja/ nabave, najboljše rešitve, ki so na voljo ter politične odločitve in pobude.

Slika 2: Pregled stanja. Vir: ONSFA. 2011

Odprti standardi in odprti razvojni procesi

Na splošno, odprtokodna programska oprema ponavadi sledi odprtim javnim smernicam in specifikacijam. Uporaba odprtih standardov privilegira sisteme interoperabilnosti, kakor tudi razvoj novih storitev in vsebin. To so bistvene ugotovitve pri izvajanju e-uprave, in še zlasti pri zagotavljanju, da so te storitve dostopne vsem. V zvezi s tem, uporaba odprtih standardov zagotavlja udeležbo različnih strank, vključenih v te uprave, za pospeševanje odprtega modela razvoja programske opreme.

Če gledamo samo rezultat vsake države glede kriterija "Odprti standardi in odprti razvojni procesi," lahko vidimo, da 57% držav meni, da je to merilo zelo pomembno ali pomembno.

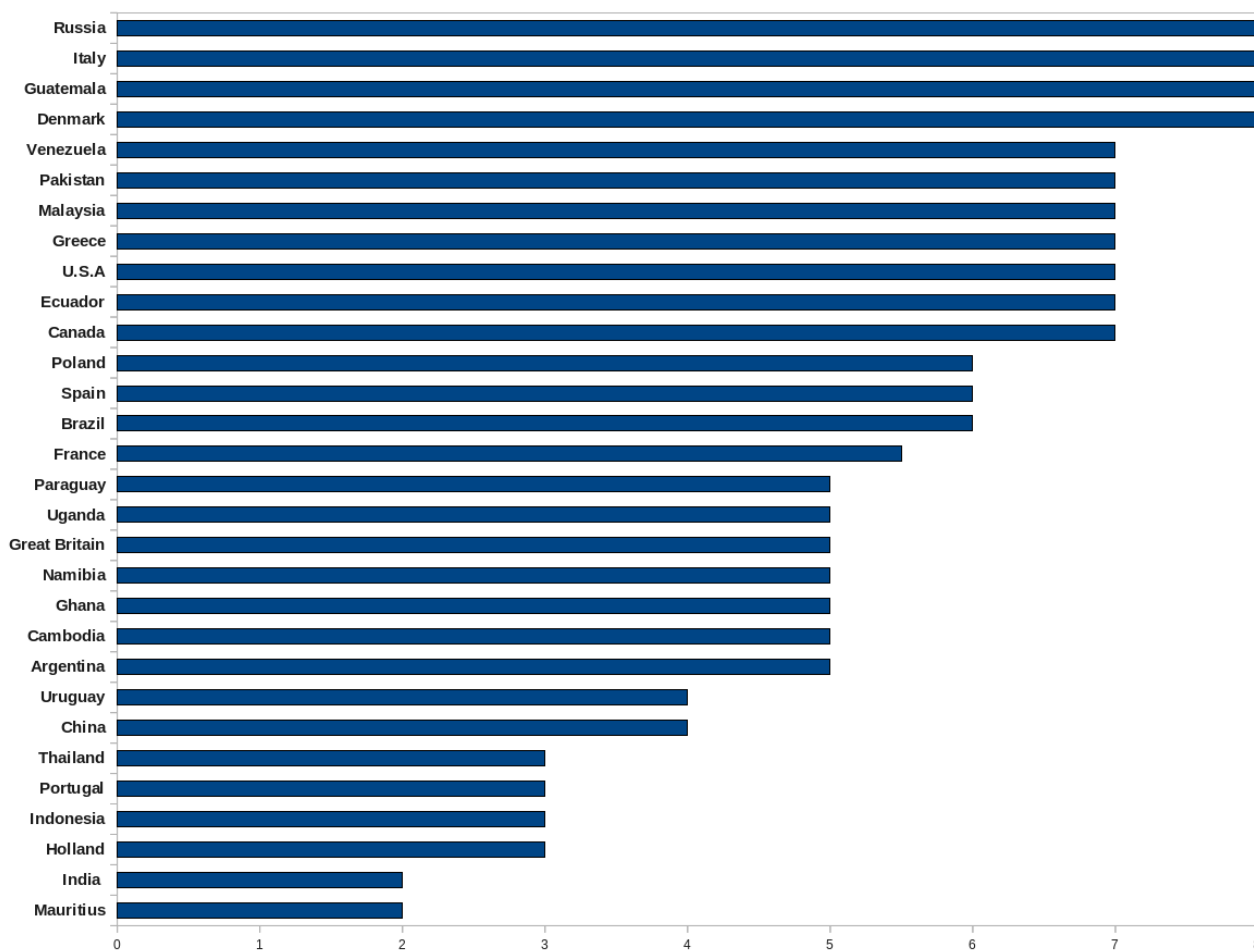

Slika 3: Razvrščanje kriterija "Odprti standardi in odprti razvojni procesi". Vir: ONSFA. 2011

Neodvisnost od dobaviteljev in prilagodljivost. Podpora domačemu gospodarstvu.

Dejstvo, da odprtokodna programska oprema temelji na odprtih standardih in predpisih pomeni, da lahko kadarkoli zamenjate dobavitelja, tako da se lahko pri izbiri rešitve osredotočite le na izbiro stroškovno in funkcionalno najprimernejše rešitve. Odprtokodna programska oprema torej pomaga zmanjšati odvisnost od multinacionalnih ponudnikov programske opreme in spodbuja nacionalne/ lokalne predstavnike IKT sektorja, ter tako omogoča tudi manjšim podjetjem, da tekmujejo in izkoristijo povečanje priložnosti, tudi pri poslovanju z javno upravo.

Če gledamo rezultate raziskave, ki se nanašajo na kriterij "Neodvisnost od dobaviteljev in prilagodljivost. Domače gospodarstvo." lahko vidimo, da 47% držav meni, da je to merilo zelo pomembno ali pomembno.

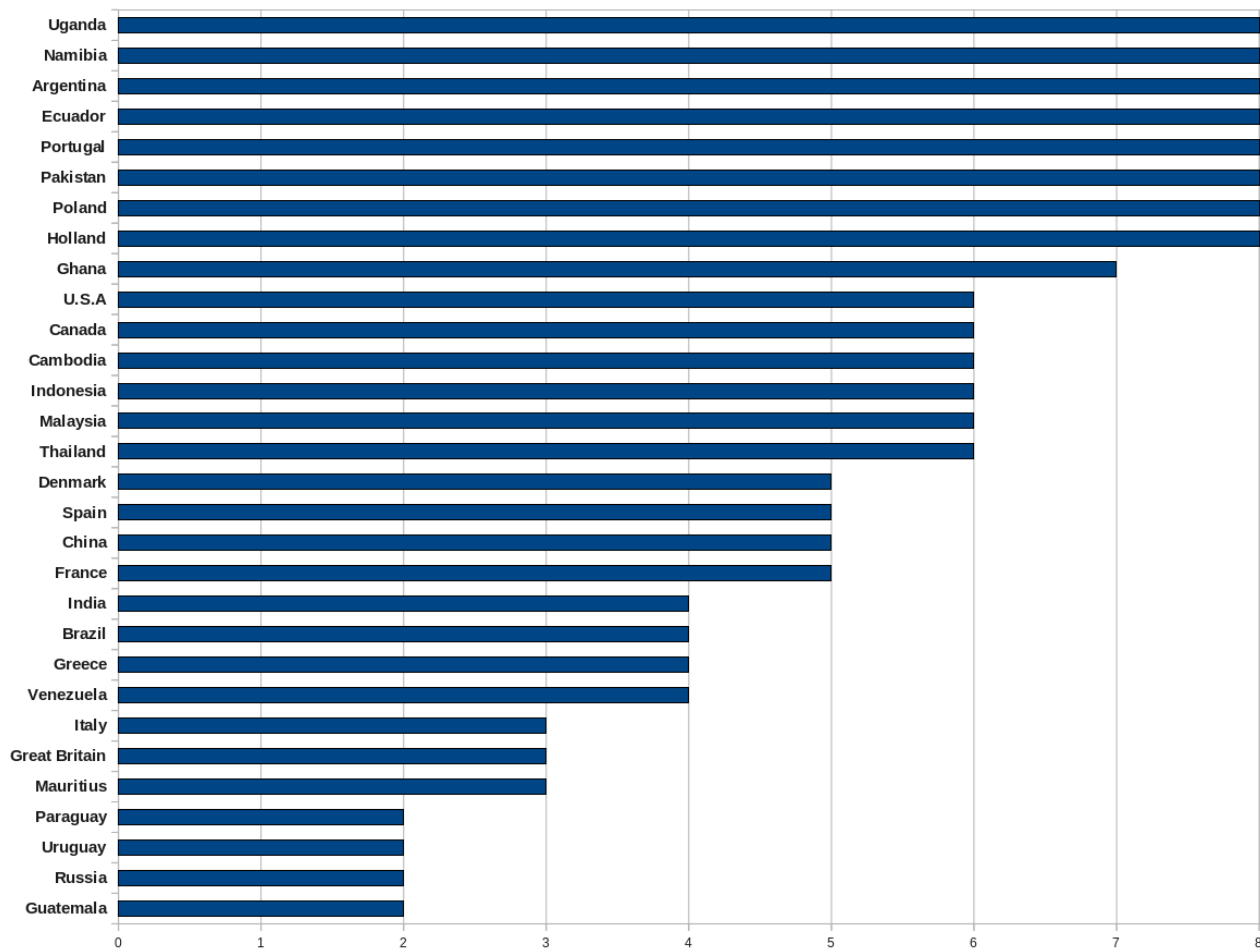

Slika 4: Razvrščanje kriterija "Neodvisnost od dobaviteljev in prilagodljivost. Domače gospodarstvo.". Vir: ONSFA. 2011.

Nizki skupni stroški lastništva

Razširjena uporaba odprtokodne programske opreme zmanjšuje stroške tako, da izkorišča prednosti ekonomije obsega in ponovne uporabe kode. Priporočljivo je, da se nabava programske opreme ali migracije izvajajo neodvisno od pridobljenih licenc. Pomembno je oceniti skupne stroške lastništva, vključno z vsemi pomembnimi dejavniki. Začetno nakupno ceno je lahko izmeriti, vendar je to le eden od mnogih dejavnikov, ki vplivajo na izračun skupnih stroškov lastništva. Namreč, potrebno je upoštevati tudi usposabljanje uporabnikov, vzdrževanje, posodobitve in podporo.

Če upoštevamo le rezultat držav glede kriterija "Nizki skupni stroški lastništva", lahko vidimo, da 50% držav meni, da je to merilo bodisi zelo pomembno ali pomembno.

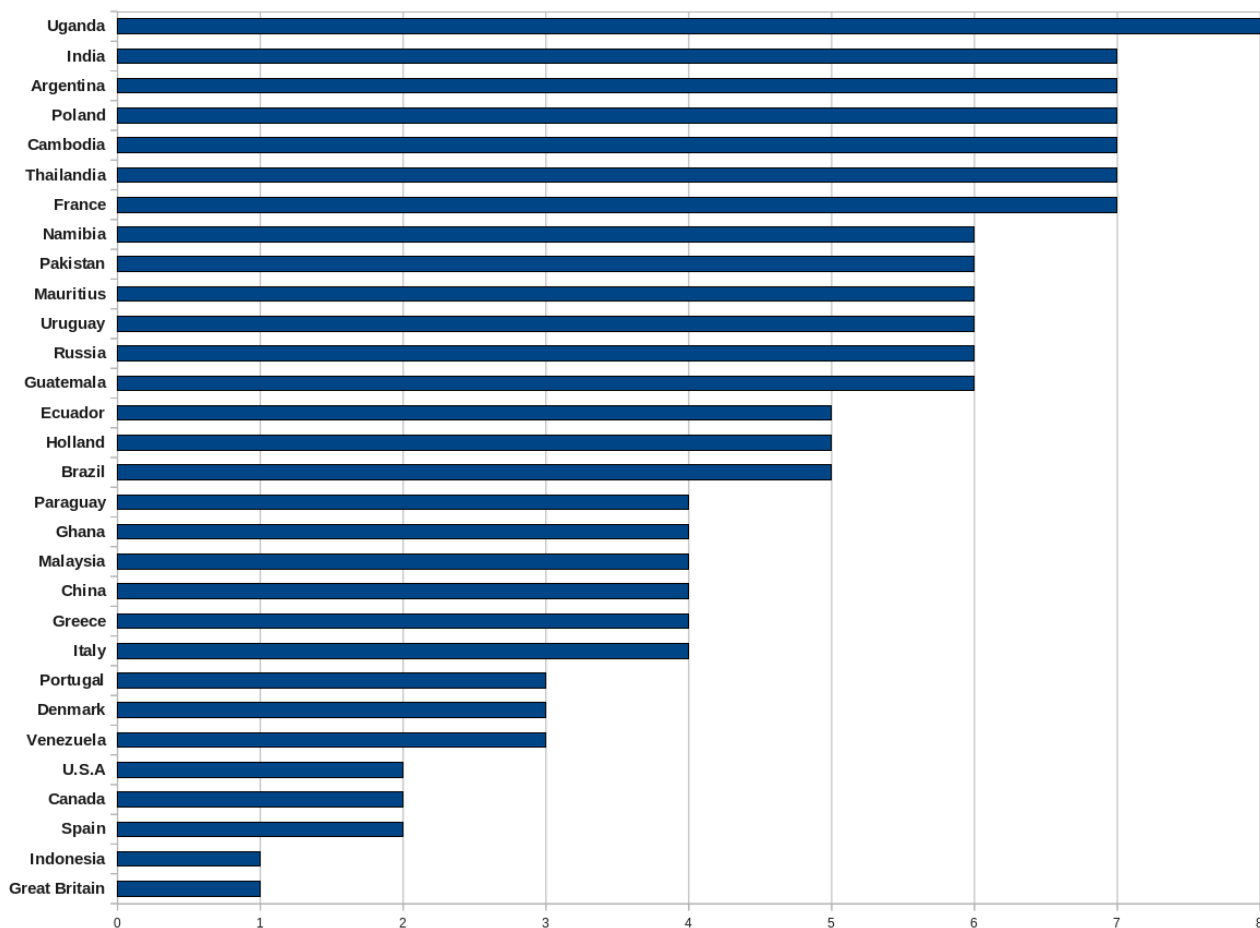

Slika 5: Razvrščanje kriterija "Nizki skupni stroški lastništva". Vir: ONSFA. 2011

Razpoložljivost aplikacij

V sektorju odprtokodne programske opreme obstaja veliko število programov in veliko podpore. Komerčni ponudniki bi morali nameniti tudi več milijonov evrov ter zaposliti na tisoče ljudi vsako leto, če bi želeli „proizvesti“ enakovredno programsko opremo trenutno dosegljivi odprtokodni programski opremi. Ta razpoložljivost je ena pglavitnih prednosti odprtokodne programske opreme, za katero na splošno velja, da izkorišča delo, ki je že bilo storjeno za razvoj novih rešitev, ob tem pa odpravlja potrebo, da bi se nenehno na novo odkrivala topla voda.

Glede na rezultate raziskave glede kriterija "Razpoložljivosti/ dostopnosti aplikacij," lahko vidimo, da približno 43% držav meni, da je to merilo zelo pomembno ali pomembno.

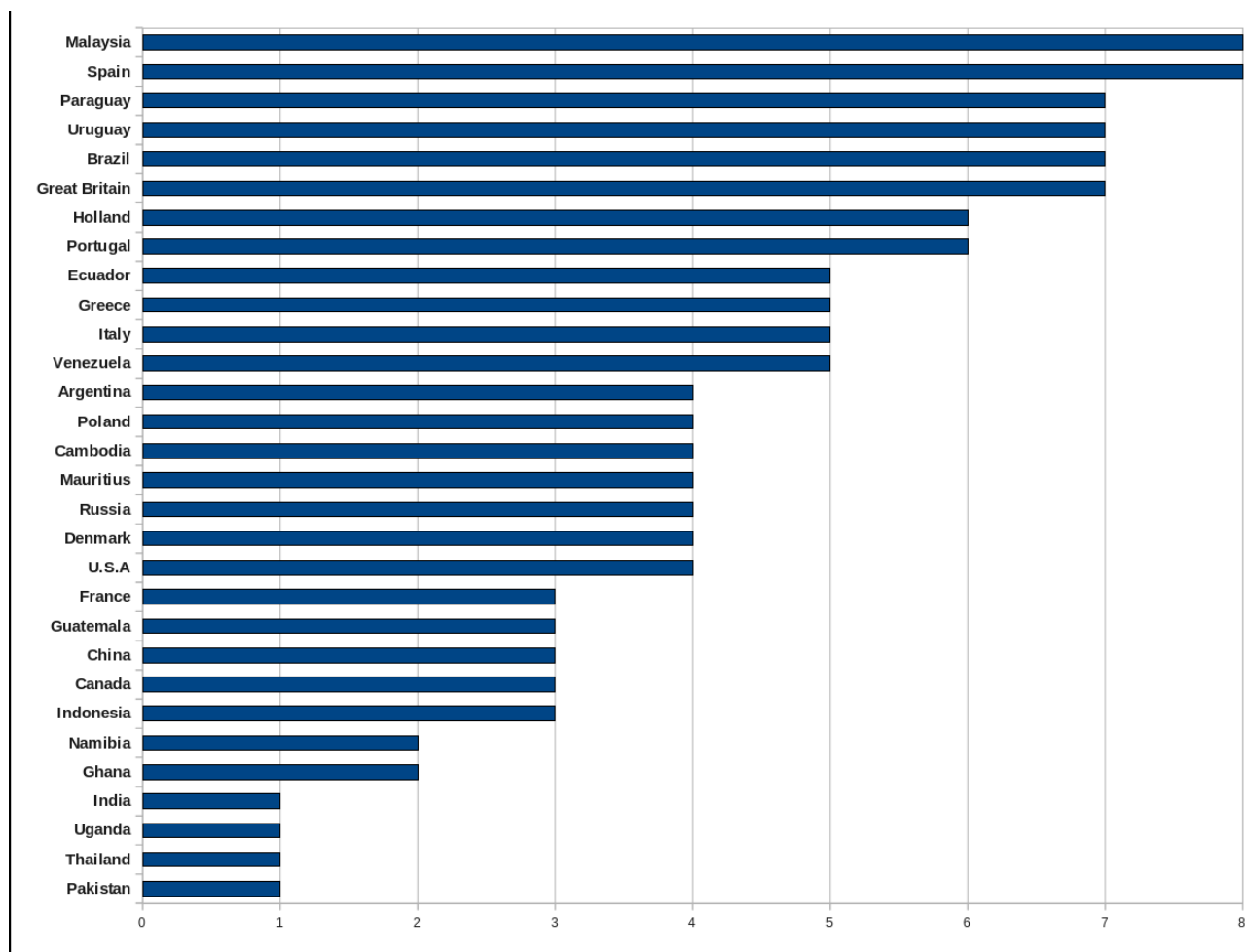

Slika 6: Razvrščanje glede merila "Razpoložljivost aplikacij". Vir: ONSFA

Dostop do izvorne kode

Dostop do kode informacijskega sistema pomeni, da se lahko računalniški programi spreminjajo z namenom izboljšanja, prilagajanja našim potrebam, vse te prilagoditve pa se distribuirajo naprej. Ta brezplačen dostop do programske kode omogoča prilagoditve programom, spremembe in postopno, vendar konstantno razhroščevanje, ob tem se pa ni treba zanašati izključno na podporo s strani le enega ponudnika. Prav tako ponuja priložnost za rešitev vseh morebitnih napak ali varnostnih pomanjkljivosti hitreje ter pospešuje aktivnosti, povezane s prevajanjem rešitev v druge jezike.

Če analiziramo rezultate raziskave glede kriterija "Dostop do izvorne kode," lahko vidimo, da 27% držav meni, da je to merilo bodisi zelo pomembno ali pomembno.

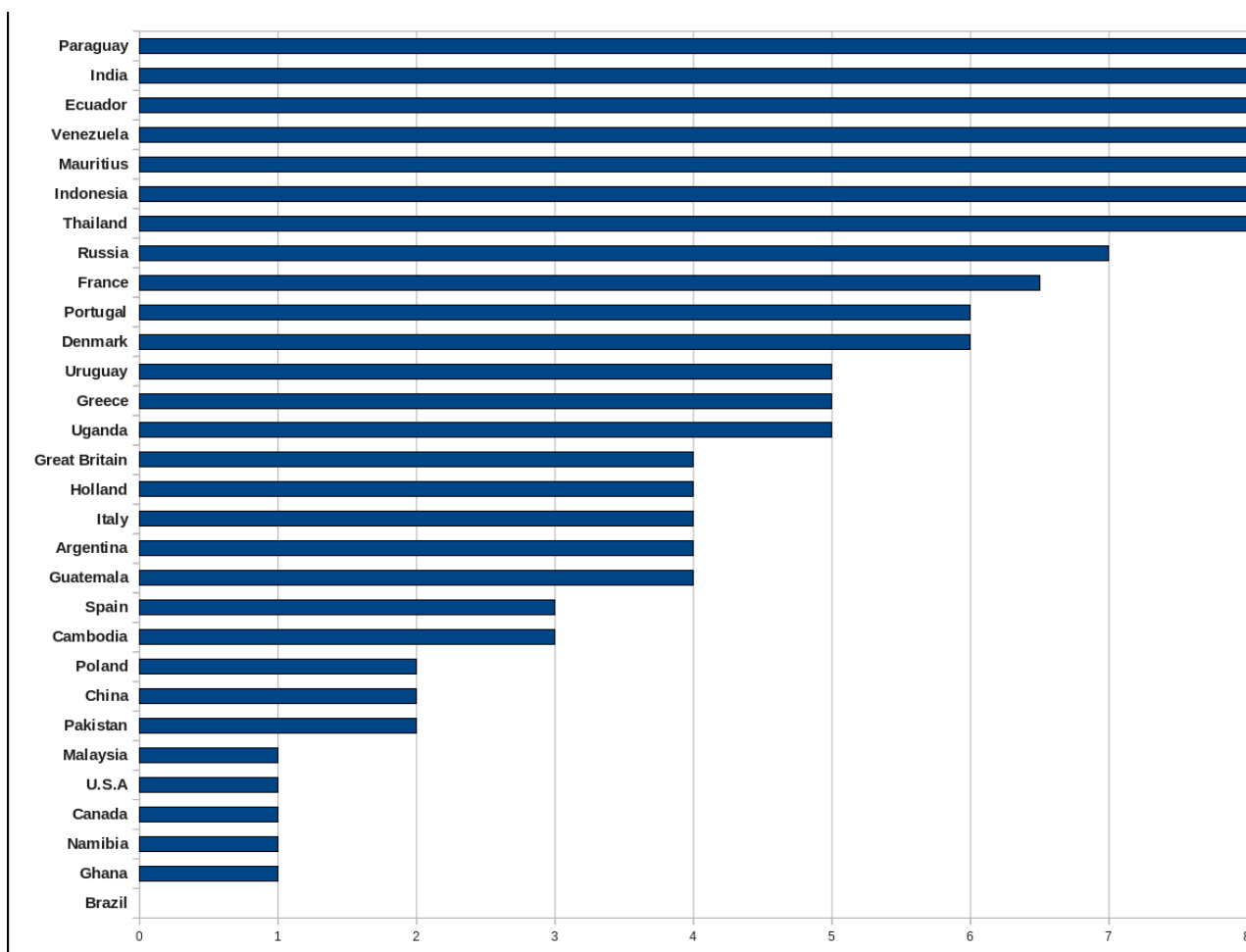

Slika 7: Razvrščanje glede merila "Razpoložljivost aplikacij". Vir: ONSFA

Politične odločitve in pobude

Močna podpora s strani različnih javnih uprav je razvidna do te mere, da odprto kodo občasno vključujejo v okvirje institucij, ki jih upravljajo. Kot rezultat te podpore, so javne uprave razvile ekosistem ljudi, povezanih z odprtokodno programsko opremo na vseh ravneh, vključno s politično, upravno, poslovno, družbeno, itd. Ta močan ekosistem daje jasno prednost razvoju projektov, ki temeljijo na odprtokodni programski opremi, kot tudi ustvarjanju projektov in pobud, s socialnim in sodelovalnim pristopom k tehnološkemu razvoju le tega.

Rezultat raziskave glede merila "Politične odločitve ali pobude," kaže, da 37% držav meni, da je to merilo zelo pomembno ali pomembno.

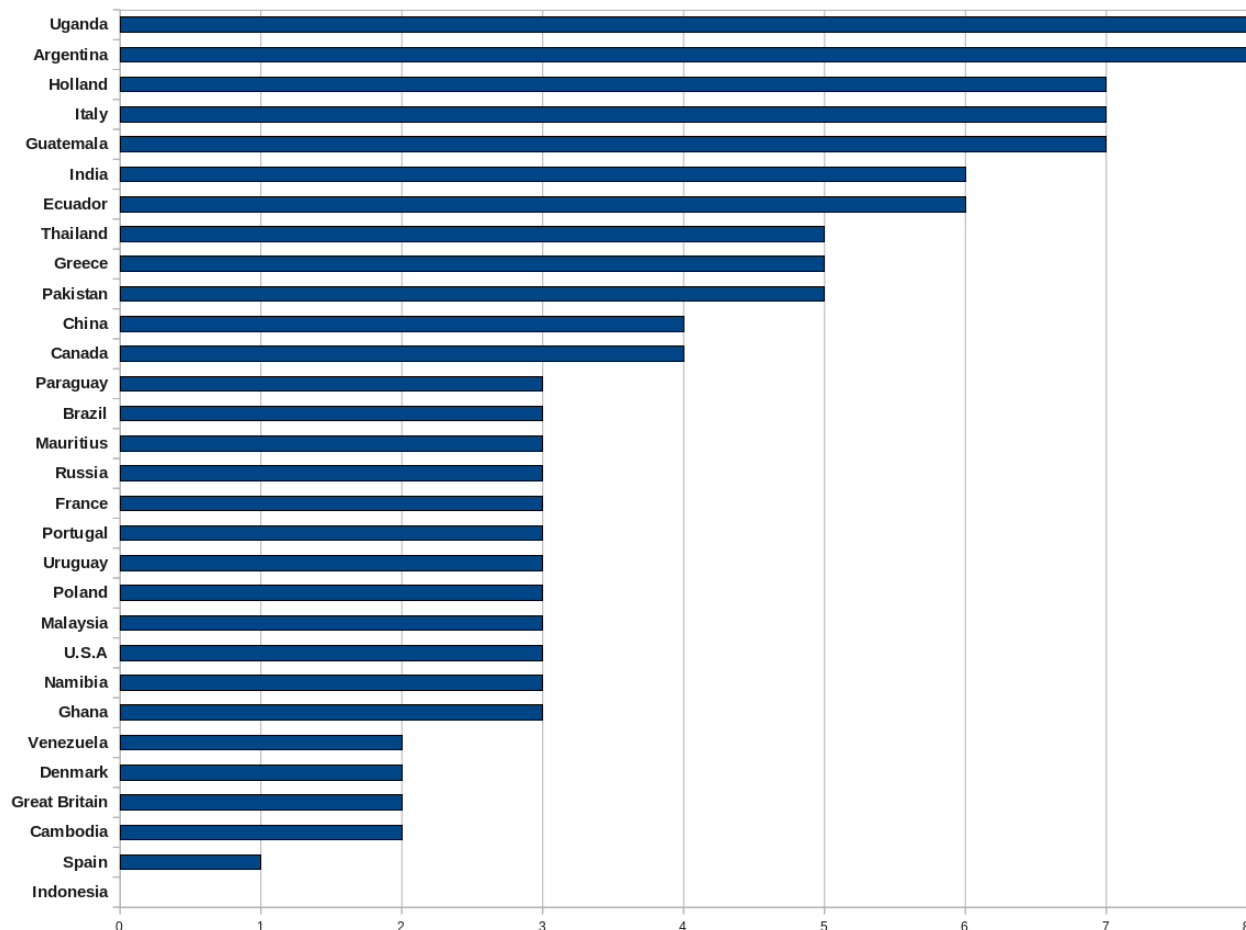

Slika 8: Razvrščanje merila "Politične odločitve in pobude". Vir: ONSFA 2011

Najboljše rešitve, ki so na voljo

Pomembno je, da javne uprave izkoristijo prednosti prilagoditev, prispevkov in izboljšav, ki so jih prispevali (bodisi neposredno ali preko zunanjih izvajalcev), v okviru razvoja izdelkov, ki jih uporabljajo. S tem se izboljšuje kakovost izdelka, ki krepi trajnost rešitve kot projekta in poenostavlja sprejetje teh sprememb tudi s strani večjih proizvajalcev. Te spremembe se potem odražajo v prihodnjih različicah, ki jih spremlja nadaljnje zmanjšanje v proračunu za vključitev in prilagoditev teh novih različic.

Če gledamo rezultate držav glede na merilo "Najboljše rešitve, ki so na voljo", lahko vidimo, da 23% držav meni, da je to merilo zelo pomembno ali pomembno.

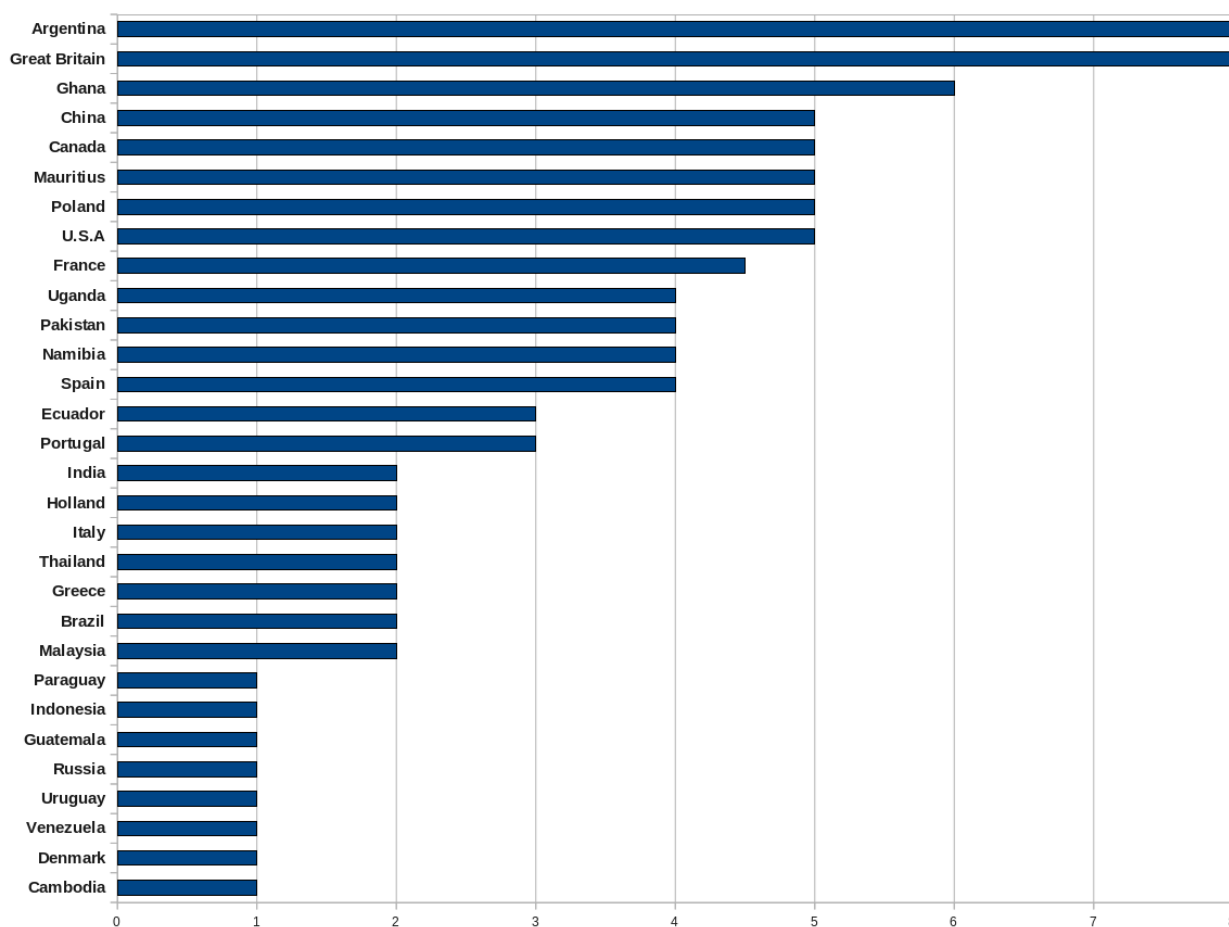

Slika 9: Razvrščanje glede na merilo "Najboljše rešitve, ki so na voljo". Vir: ONSFA 2011

Hitrejši postopek nabave

Kot je določeno v pravni analizi upravnih smernic na Nizozemskem, nabava odprtokodne programske opreme ne pomeni nujno potrebe po razpisnem postopku. To velja v posebnih primerih, ko je možno pridobiti programsko opremo brezplačno, kar pomeni, da ne gre le za brezplačne licence, ampak tudi za priročnike, podporo in storitve. Če pa so plačljive storitve in tehnična podpora potrebni, se jih lahko pridobi v okviru ločenega postopka razpisa.

Glede na rezultate ankete glede merila "Hitrejši postopek nabave" lahko vidimo, da 10% držav meni, da je to merilo bodisi zelo pomembno ali pomembno. Treba je poudariti, da samo dve državi gledata na kriterij "Hitrejši postopek nabave" kot pomemben, in skoraj 50 % držav meni, da je to najmanj pomemben kriterij.

Slika 10: Razvrščanje rezultatov glede na kriterij "Hitrejši postopek nabave". Vir: ONSFA 2011

Zahvale

Ta raziskava je vključevala veliko sodelavcev, udeležba vsakega posebej pa je bila dragocena in pomembna za uspešno izvedbo raziskave. Cenatic Observatory, založnik te študije, bi se rad zahvalil odprtokodnim strokovnjakom, ki so s svojimi mnenji, predlogi in prispevki prispevali k temu projektu:

Amit Caleechurn, Mauricius
Bartosz Lewandowski , Poljska
Benhard Sitohang, Indonezija.
Bernardo González, Argentina.
Carlos Figueira, Venecuela.
Daniel Bentancor, Urugvaj.
Deborah Byant, Z.D.A.
Diogo Rebelo, Portugal.
Eduardo Serrano, Gvatemala.
Egor Grebnev, Rusija.
Ernie Ofori, Gana.
François Elie y Jean Pierre Laisne, Francija.
Gerry Gavigan, Velika Britanija.
Giovanna Sissa, Italija.
Jacob Modayil , Kanada.
Javier Sola, Kambodža.
Joris komen, Namibija.
Julio Cezar Neves , Brazilija.
Kevin Song , Kitajska.
Khurram Khan, Pakistan.
Mario Albuja, Ekvador.
Morten Kristoffer Hansen, Danska.
Piet Hein Minnecre, Nizozemska.
Richard Okuti, Uganda.
Samphan Raruenrom, Tajska.
Thalia Pattakou, Grčija.
Tan King Ing, Malezija.
Nicolas G. Caballero, Paragvaj.
Sunil Abraham, Indija.

Avtor prispevka: Pop Ramsamy. Vodja nacionalnega odprtokodnega observatorija (Head of the National Open Source Obervatory) – CENATIC.

[Povezava do originalne objave.](#)